

*Kto stratil majetok, nestratil veľa.
Kto stratil slobodu, stratil mnoho.
Kto stratil vieru, stratil všetko.*

Zásielku spracovala spoločnosť:
HENRIETA - direct marketing, s.r.o.
P.O.BOX 1, 820 08 Bratislava 28, „D+4“
PLATENÉ V HOTOVOSTI
820 08 Bratislava 28

SVEDECTVO

ročník 22
september 2012
cena 0,60 EUR

9

ČASOPIS TABUIZOVANÝCH FAKTOV

V čísle

Arpád Tarnóczy	
A je po prázdninách	2
Eva Hromjáková	
Kde zostalo naše kresťanstvo?	3
Z rokovania republikovej rady	4
Peter Bielik	
Pieta v Leopoldove	5
Peter Bielik	
Tabuľa Kertisovi	6
Eva Laucká	
Prerušená pieseň	9
Náš rozhovor	
Lukáš a Jan Pifflovci	10-11
Július Homola	
Náš zápas o kresťanské hodnoty	12
Kalendár výročí	13
Fakty a polemika	
Hríb nejedlý, hotová otrava	14

A je po prázdninách

Podľa mňa neboli až také uhorokové, lebo sa diali veci dotýkajúce sa bytostne našej vlasti. Bohužiaľ, pravdu už musíme loviť, a to aj v informáciách tzv. verejnoprávných médií, tak, ako sme boli zvyknutí za totality. Vtedy sa dalo čítať medzi riadkami v príspevkoch niekoľkých autorov – novinárov, napriek snahe vedení redakcií či ich nadriadených. Bol v tom poriadok – poznali sme tých, ktorí mali odvahu a svedomie a ich medziriadky sme radi čítali. Dnes nemáme problém, všetky denníky bulvárnym spôsobom určujú, kto je dobrý a kto je zlý. Medzi riadkami prázdnota, takže je relatívne jednoduché manipulovať verejnú mienku. Podobnosť s obdobím vlády komunizmu čisto náhodná?

Všetci sú, myslím tým kvázi novinári, stojaci za tým, čo povie, resp. čo

si myslí ten, kto ich platí. Sú naozaj poslušní. Ak niekto na občianskej, politickej či inej strane nevyhovuje, stačí povedať, počul som, hovorí sa, že ten či tá organizácia oslavuje 14. marec, a po nejakom čase sa to stane registrovanou pravdou. Autor, resp. ten, čo mu to poradil, má dôvod, prečo to povedal. Niečo sa mu nepodarilo a v ceste stoja tí, o ktorých niečo počul. Je to aj prípad našej organizácie, ktorú klamlivo napadá redaktor Tomáš Gális. Jeho názory sú podobné ľuďom, ktorým čokoľvek pozitívne a pravdivé o Slovácku a Slovensku prekáža – zoznam je k dispozícii v Slovenských národných novinách a je naozaj dlhý. Zaujímavý je fakt, že v tom nechceme štáte sú ochotní prijať akúkoľvek dobre zaplatenú funkciu spojenú s mocou. Pochopiteľne, že sve-

SVEDECTVO, mesačník

Politických väzňov

Zväzu protikomunistického odboja

Šéfredaktorka:

Ing. Eva Hromjáková

Redakčná rada:P. Bielik, Ing. E. Hromjáková, K. Krivoš,
E. Laucká, I. Mrva, P. Mulík, A. Malacký**Adresa redakcie:**

811 06 Bratislava, Obchodná 52

Telefón: 02/5263 8156**Fax:** 02/5296 4610Cena 1 výtlačku: **0,60 EUR**Celoročné predplatné: **7 EUR**

Predplatné pre zahraničných

abonentov: **45 USD**,

vrátane poštovného

Číslo účtu v Ľudovej banke:

4000128109/3100

Registračné č.:

508/91

EV: 3851/09**Tlač:** ART&PRESS s.r.o.

Nevyžiadané rukopisy nevraciam

Príspevky:

grosling1@stonline.sk

www.pv-zpko.com

ISSN 1338-404X

MATERIÁLY uverejnené v rubrikách

„Čitateľské fórum“ a „Spomienky“ vyjadrujú názory občanov a čitateľov. Nemusia byť totožné so stanoviskom redakcie.

Na titulnej strane: Pamätník umučeného Tibora Benkoviča v Nitrianskej Strede. Zahynul počas vyšetrovania po falošnom udaní. Viac na strane 6.

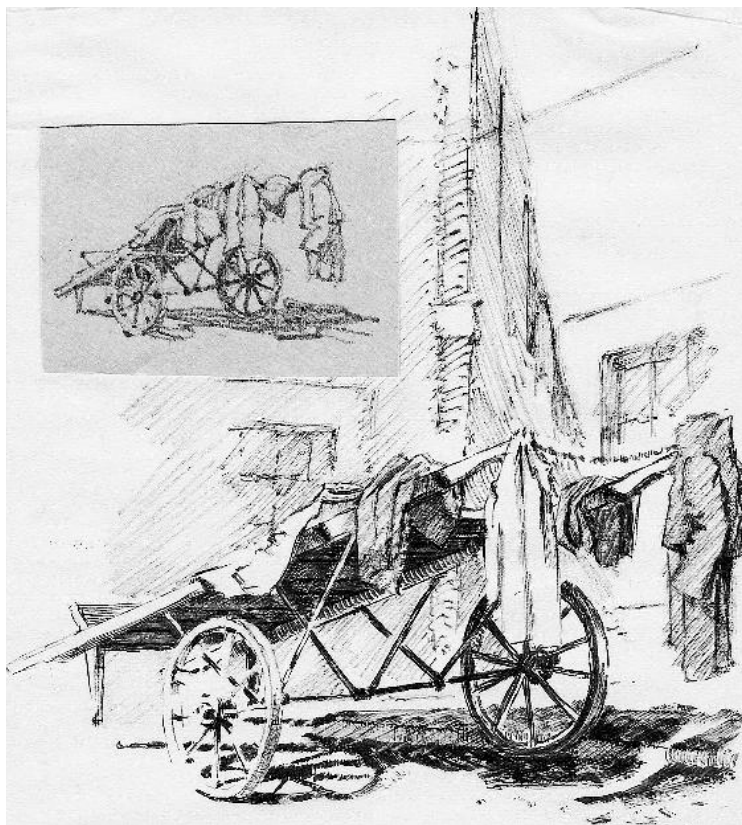
Foto archív

domie majú čisté, a je to fakt, oni totiž svedomie nepoužívajú.

Dôležité je niečo iné. Ich názory väčšinové médiá prezentujú ako fakt, ako jediný správny názor. V roku 1953 vyšla kniha amerického spisovateľa Raya Bradburyho 451 stupňov Fahrenheita. Priam prorocky opísal dnešnú konzumnú spoločnosť, v ktorej panujú prísne pravidlá. Každý človek, ktorý prejaví odklon od skupinového myslenia a tieto pravidlá poruší, je zavrhnutý. Ako dnes my, ktorí máme Slovensko za svoju vlasť. Je nám ťažko.

Časť politickej scény sa už postavala, že lupou treba hľadať inštitúcie, kde vlasť je prioritou, a kde ešte máme právo majiteľov. Plánovite ideme k cieľu nádeňníkov vo vlastnej krajine a ešte sa tým aj chválime. Zostáva mi veriť, že nie všetci máme z toho radosť. Tým cudzím, ktorí prišli do Karpatskej kotliny neskôr to neprekáča. Nemá prečo, väčšinou nie sú v pozícii nádeňníkov.

Arpád Tarnóczy
predseda PV ZPKO

Piffl – Väzenská kára. Ukážka z tvorby architekta Alfreda Pifflla vo väzení. Aj ďalšie kresby v čísle sú z tvorby autora počas väzenia.

Kde zostalo naše kresťanstvo?

Leto je za nami a hoci sa všeobecne považuje za uhorkovú sezónu, toto leto vôbec nebolo nudné. Či už odvolanie trnavského arcibiskupa Róberta Bezáka, alebo aj obyčajné pripomenutie si augustových udalostí núti zamyslieť sa, kam smeruje naša spoločnosť, na čo si do základného zákona štátu dala ako uholný kameň dedičstvo otcov – teda dedičstvo kresťanské, cyrilometodské, keď...

Už samotný fakt, že médiá v súvislosti s odvolaním Bezáka viac pripomínali jeho predchodcu Sokola, je prinajmenšom podozrivý. A keď vyniesli na svetlo sveta rozdiel medzi dvoma, dnes už emeritnými arcibiskupmi, spočívajúci v tom, že Sokol slúžil za prezidenta prvej Slovenskej republiky Jozefa Tisa zádušnú omšu a Bezák sa vyjadril, že Tiso mal odstú-

piť pri prvom transporte Židov do koncentračného tábora, bolo jasné, prečo sa väčšinové médiá zastali Bezáka. Pritom najhorlivejšie ho bránili novinári s ľavicovou orientáciou, alebo vyznávajúci náboženstvo, neuznávajúce primát pápeža.

SLOVO SVEDECTVA

Kým akékoľvek výročie súvisiace s republikou rokov 1939-1945 sa zásadne obchádza, zamlčiava, alebo sa vysielajú programy tvrdo odsudzujúce režim tých čias, 21. august má celkom iný charakter. Dokonca jeden významný slovenský spisovateľ vydal knižku, v ktorej postavil šesťdesiatomilčkárom panteón, na ktorom najvyššiu priečku zaujal Miroslav Kusý. Profesor marxizmu-leninizmu na UK, člen Ústredného výboru KSS, vedúci jej ideologického oddelenia. Podpísal Chartu 77, ktorú financoval filantrop

Sörös. Kusý sa na televíznej obrazovke vyznal, že podpísanie charty ho oslobodilo a mohol písať, čo si myslel. Len kde? Do komunistickej tlače určite nie. Iba ak do samizdatov, financovaných v tvrdej mene. Kariéra Kusého pokračovala aj po roku 1989. No, z ideológa komunizmu sa stal ideológom liberálnej demokracie. Jednoducho, ideológ do každého režimu. Obdivuhodné?

Ak teda dnešná spoločnosť preferuje komunistických ideológov, ľudí režimu, ktorý sme po roku 1989 odmietli, kam sme sa to za vyše dvadsať rokov slobody dostali? Stále sa pohybujeme po súradniciach, ktoré nám po vojne nadiktovala komunistická Praha a po novembri '89 globálni liberáli. Nežná revolúcia sa naozaj nežne vysporiadala s pohlavármi.

Eva Hromjáková
šéfredaktorka

V Žiline rokovala Republiková rada PV ZPKO

Odboj proti komunizmu na pokraji záujmu

ŽILINA (Eva Hromjáková) –

Prvý raz v tomto roku sa uskutočnilo zasadnutie Republikovej rady PV ZPKO 1. augusta v Žiline. Za účasti predsedu občianskeho združenia Arpáda Tarnóczyho i oboch podpredsedov Anny Fodorovej a Antona Malackého prerokovali účastníci zasadnutia aktuálne otázky, súvisiace s existenciou organizácie.

Delegátov stretnutia privítala podpredsedníčka PV ZPKO Anna Fodorová. O naliehavých problémoch súvisiacich s nedostatkom finančných prostriedkov hovoril predseda PV ZPKO Arpád Tarnóczy. „**Nečakáme so založenými rukami na lepšie časy, ale konáme,**“ povedal a informoval o prijatí vedúcich predstaviteľov politických väzňov u predsedu NR SR Pavla Pašku. **Zdôraznil, že delegácia bola príjemne prekvapená ústretovosťou predsedu parlamentu, avšak v základnej otázke – zaradenia politických väzňov z pozície občianskeho združenia do pozície tretieho odboja zatiaľ nedošlo. Prítom vyriešenie tejto otázky je nevyhnutné pre ďalší organizovaný život politických väzňov.** Predseda tiež pripomenul, že očakávajú prijatie u ministra obrany a informoval aj o liste pre ministra vnútra, v ktorom mu pripomenuli, že účastníci protifašistického odboja 50 rokov využívali výhody

Finančné problémy spôsobujú vrásky na čelách politických väzňov.

Hovorilo sa o nich aj na republikovej rade v Žiline.

Foto Anton Malacký

svojho zaradenia, kým protikomunistický odbojár fungujú ako občianske združenie, bez nároku na finančnú podporu ich činnosti.

Arpád Tarnóczy oznámil, že nehodlá na budúcoročnom sneme kandidovať za predsedu organizácie a požiadal delegátov, aby pripravovali nástupcov do funkcií aj v regiónoch. Priznal, že sa teší na každé zasadnutie republikovej rady, na stretnutia s ľuďmi svedomia. Vyjadril tiež poďakovanie a obdiv nitrianskemu biskupovi Viliamovi Judákovi, ktorý sa napriek nepriaznivému počasiu zúčastnil na odhalení pamätníka prenasledovaným za vieru v Zliechove a opätovne vyjadril obdiv Hedvige Slivkovej, predsedníčke regionálnej pobočky v Považskej Bystrici, Ilave

a Púchove za príkladnú organizáciu podujatia.

Anna Fodorová oboznámila prítomných s hospodárením organizácie. Uviedla, že každoročné znížovanie finančných príspevkov sa už negatívne prejavuje na fungovaní organizácie. Do konca roka bude organizácii v rozpočte chýbať vyše 10 tisíc eur.

Vzhľadom na pripomienky k stanovám a blížiaci sa snem pripravilo vedenie PV ZPKO návrh nových stanov, ktoré predložilo delegátom republikovej rady na ďalšie pripomienkovanie.

Anton Malacký v diskusii vysvetlil, ako sa zmenili podmienky financovania takých organizácií, akou sú PV ZPKO. Bývala vláda sa usilovala zmeniť aj zákon o Ústave pamäti národa tak, aby PV ZPKO už nemali svojich zástupcov v jeho orgánoch. To však nebolo aktuálne vtedy, keď v ÚPN mali svojich zástupcov tí, čo organizovali zmeny v komisii, menovanej premiérkou Ivetou Radičovou. Ďalej v diskusii vystúpili K. Krivoš, Š. Novák, Z. Kukula, M. Dvorčáková, M. Šidová, V. Gregorová a ďalší.

Uznesenie z Republikovej rady PV ZPKO bolo jednomyselne schválené.

**Na republikovej rade v Žiline sa hovorilo aj o prínose internetu. Málokto-
rí členovia však majú k nemu prístup.**

Foto Anton Malacký

Pieta v Leopoldove

Tak ako v predchádzajúcich rokoch, aj v tomto roku si 22. augusta členovia PV ZPKO pri bráne do leopoldovskej väznice uctili pamiatku väznených a umučených politických väzňov položením venca k pamätnej tabuli.

Prítomným sa prihovril člen výboru pobočky v Prievidzi Martin Hagara. V básni sa poďakoval Pánu Bohu za prežitie prenasledovania komunistickým režimom, vyzval myslieť na tých, čo toto prenasledovanie neprežili a vyjadril nádej, že prežití hrôzy sa už nezopakujú.

Na „svoje“ leopoldovské väzenie si potom zaspomínal podpredseda PV ZPKO Anton Malacký, ktorý bol v Leopoldove zatvorený pred 61 rokmi. Podobne spomínal na hrôzy v tejto väznici aj člen výboru pobočky Bratislava - mesto Anton Tomík.

Už tradične neobídu politickí väzni ani pamätník dozorcov, pri ktorom tiež položili veniec. Spomínali a modlili sa za tých, ktorých zavraždili väzni na úteku, už po skončení komunistického režimu.

Peter Bielik

Pred leopoldovskou väznicou. Zľava Martin Hagara, Anton Malacký a Anna Fodorová.

Foto Peter Bielik

Martin Hagara počas slávnostného príhovoru pred leopoldovskou pamätnou tabuľou.

Foto Peter Bielik

Kladenia vencov v Leopoldove sa zúčastnili politickí väzni z celého Slovenska.

Foto Peter Bielik

Umučený Benkovič

V roku 2010 uverejnil časopis **Svedectvo** Spomienku na Tibora Benkoviča od Mirka Tuchyňa, z ktorej je nasledujúci úryvok.

Kto bol Tibor Benkovič? „Najstarší syn mlynára, narodil sa 8. septembra 1920 v Nitrianskej Strede. Mal 25 rokov, keď do Topoľčian boli vyslaní pracovníci VI. odboru Povereníctva vnútra, aby vyšetrili čo je pravdy na udanie, že tam pôsobí protištátna organizácia a „sa aj ozbrojuje“. Na akcii sa zúčastnila „elita“ bratislavských ešebákov, ktorí urobili „záťah“ proti skupine, ktorú viedol Dr. Štefan Chalmovský. Potrebovali veľký úspech, tak si ho vyrobili. Do plánov im zapadlo udanie na Tibora Benkoviča, že vlastní zbrane. Vlastnil, avšak poľovné, na platné poľovnícke osvedčenie. Jeho zatknutie bolo oficiálne odôvodnené „držbou munície“.

Tibora Benkoviča vyšetrovali dvaja poručníci ŠtB a to Karol Baroš a Ján Sodoma. Vyšetrovanie sa konalo na stanici Národnej bezpečnosti v Topoľčanoch a vyšetrovanie sa pretiahlo do neskorej noci. Od istej chvíle s Tiborom Benkovičom v miestnosti zostal iba poručík Baroš. Na druhý deň ráno ležal Tibor Benkovič na dlažbe mŕtvy. Mal ťažké poranenie hlavy a chrbta.

Tibora Benkoviča po pitve pochovali na cintoríne v Nitre a to bez upovedomenia príbuzných a bez vedomia súdu, ktorý v zmysle platných predpisov mal objasniť okolností smrti a až potom mŕtve telo uvoľniť, aby ho mohli pochovať, čo sa nestalo.

Po jeho smrti bolo vraj jeho telo zahrabané na cintoríne v Nitre, kde ho jeho rodičia po oznámení hrobára našli. Oficiálne rodičom neoznámili synovu smrť. Tibor Benkovič je pochovaný v rodnej Nitrianskej Strede. Na náhrobnom pomníku mohol mať iba nápis: „Tragický zahynul.“ Dodnes je viditeľný.

(eh)

Tabuľa J. Kertisovi

Pod pamätnou tabuľou kňaza Jozefa Kertisa. Sprava Štefan Novák, Jozef Ištók, Zoltán Kukula, Ján Duda, Matej Šulej a Jozef Krajniak.

Foto Peter Bielík

Vo Veľkej Lomnici pri Poprade 26. augusta slávnostne odhalili pamätnú tabuľu katolíckemu kňazovi Jozefovi Kertisovi na dome, v ktorom býval. Odtiaľ ho 11. decembra 1950 za pastoračnú činnosť násilne odvedli a následne na 15 rokov odsúdili. Vo väzení si odpýkal 11 rokov z vymeraného trestu.

Hlavnú zásluhu na vyhotovení a inštalovaní tabule má člen našej popradskej pobočky Matej Šulej a jej predseda Zoltán Kukula. Na slávnostnom akte pán Šulej priblížil život vdp. Kertisa a člen KPVS Jozef Krajni-

ak poukázal na jeho príkladný kňazský život.

Tabuľu posvätil vikár spišskej diecézy Ján Duda. V kázni na sv. omši, ktorá predchádzala odhaleniu tabule, poukázal na neľudskosť komunistického režimu. Akciu svojou účasťou ako aj finančne podporili starosta Veľkej Lomnice Mgr. Peter Duda, prednostka Obecného úradu Ing. Mária Bačíková a poslanci miestneho zastupiteľstva. Milá bola aj účasť starostky družobnej obce Lomnice z Moravy Anny Šomodíkovej.

Peter Bielík

Slávnosť odhalenia pamätnej tabule prilákala mnohých obyvateľov Veľkej Lomnice.

Foto Peter Bielík

74 rokov bez Andreja Hlinku

Slávnostný príhovor Andreja Danka, podpredsedu SNS.

Foto Kazimír Krivoš

Politickí väzni Zväzu protikomunistického odboja z regionálnych pobočiek Košice, Spišská Nová Ves - Levoča, Dolný Kubín, Ružomberok, Liptovský Mikuláš a členovia Športového klubu Kriváň Liptovská Ondrašová sa 16. augusta 2012 zúčastnili pietnej spomienky na otca národa Andreja Hlinku. Od smrti kňaza a bojovníka za práva slovenského národa Andreja Hlinku uplynulo 74 rokov. Podujatie zorganizovala Slovenská národná strana za účasti Matice slovenskej a mesta Ružomberok. O slávnostný priebeh pietnej spomienky sa postarali vynikajúci recitátori a folklórna skupina Sliačanka. Prítomní si kvetmi uctili nehynúcu pamiatku veľikána slovenského národa.

Kazimír Krivoš

Politickí väzni na oslavách Andreja Hlinku.

Foto Kazimír Krivoš

Už dvadsať rokov zvrchovaní

Dvadsať výročie prijatia Deklarácie o zvrchovanosti SR si pripomenuli 21. júla v Kremnických Baniach členovia Regionálnej pobočky PV ZPKO v Žiari nad Hronom. Stretnutie v strede Európy už tradične organizovala žiarska organizácia ĽS HZDS. Po modlitbe za Slovensko v kostolíku sv. Jána Krstiteľa nasledoval kultúrny program, ktorý pripravili speváci skupiny SEKERA zo Žiaru nad Hronom. Na slávnostnom podujatí boli prítomné viaceré osobnosti politického a spoločenského života, poslankyňa NR SR Emília Müllerová (Smer-SD), bývalý poslanec NR SR Tibor Cabaj (ĽS HZDS), podpredseda Matice slovenskej v Martine Kovačovič a jej predseda v Kremnici Rybanský. Nechýbali poslanci a pracovníci Mestského úradu v Žiari nad Hronom. Predseda ĽS HZDS Vladimír Mečiar pripomenul, že ide o historickú chvíľu, na ktorú Slováci čakali tisíc rokov.

Margita Zimanová

Pred sochou Andreja Hlinku.

Foto Kazimír Krivoš

AKTIVITY PREDSEDNÍCTVA PV ZPKO

■ **Predseda PV ZPKO požiadalo Ministerstvo obrany SR** o pomoc a záštitu pri rekonštrukcii Pamätníka na Ružinovskom cintoríne v Bratislave.

■ **K návrhu stanov** odovzdaných 1. augusta 2012 na republikovej rade v Žiline pre členov PV ZPKO, sa uskutoční republiková rada v prvom štvrt-

roku 2013, na ktorej budú vyhodnotené pripomienky.

■ **Predseda PV ZPKO 8. augusta 2012 zobralo na vedomie list, napísaný predsedom KPVS a prijalo k nemu nasledujúce stanovisko:** „Stanovy našej organizácie vylučujú akýkoľvek kontakt s občanmi spolupracujúcimi so zločkami ŠtB a keďže obsah považujeme

za plnenie pokynov riadiaceho dôstojníka ŠtB, nemienime sa ním zaoberať, nakoľko pisateľovi ide o rozbíjanie pôvodnej jednoty Politických väzňov v čom trvalo pokračuje.“

■ **Vzhľadom na finančnú situáciu organizácie po krátení dotácie MV SR** predseda PV ZPKO odporúča hľadať sponzorov, ktorí by prispejú na činnosť PV ZPKO.

My Slováci, teba Matka, čo patrónku vzývame...

Tieto slová pútnickej piesne sú zlatým písmom zvečnené na vnútornej rímse šaštínskeho chrámu, našej národnej svätyne Sedembolestnej Panny Márie. Svedectvo evanjelií, že Kristova Matka bola vo chvíľach jeho utrpenia a smrti stále v jeho blízkosti celkom prirodzene vyústili aj do úcty bolestí Panny Márie. Kresťanská ikonografia od najstarších čias zobrazovala Bolestnú Matku pod krížom svojho Syna. V západnej cirkvi sa táto podoba mariánskeho kultu stala liturgickým sviatkom až od 15. storočia. Jeho horlivou šíriteľkou bola rehoľa servítov Matky Božej. V roku 1727 pápež Benedikt XIII. vyhlásil 15. september za celocirkevný sviatok Sedembolestnej Panny Márie.

Treba si položiť otázku: prečo si práve Slováci „prisvojili“ úctu Sedembolestnej? Bude to asi preto, že sme nemali svätých kráľov a vodcov ako iné národy, po solúnskych bratoch - šíriteľoch viery - sme si nezačovali ani písmo ani obrad a neprajné okolnosti z nás urobili poddaných iných národov. Vzor ticho trpiacej a svoj údel znášajúcej Panny Márie nám bol v našom položení najprilievavejší. Tá však pri pohľade na ukrižovaného Syna neprejavila zúfalstvo. Jej státie pod krížom je prejavom mučeníctva, ale aj odvahy a vytrvalosti. V konečnom dôsledku aj výrazom nádeje, ktorá sa zrealizovala Kristovým zmŕtvychvstaním. To aj nám, ako národu, pomáhalo prežiť.

Úcta k Matke Božej má na Slovensku hlboké korene. Jej centrom sa stal Šaštín – mestečko na slovenskom Pomoraví, iba máločo vzdialené od starých centier cyrilo-metodského kresťanstva, kde sa rodila naša kresťanská kultúra a tradícia.

Rehoľa paulínov začala v Šaštíne v roku 1733 budovať monumentálny chrám zasvätený Sedembolestnej Panne Márii. Úcta k nej nadobudla na Slovensku takú intenzitu, že pápež Pius XI. vydal 22. apríla 1927

breve (pápežský list) Celebre apud Slovacaem pri príležitosti dvojstého výročia ustanovenia tohto sviatku. Tak aj cirkev úradne potvrdila Sedembolestnú Pannu Máriu ako patrónku Slovenska, ale aj všetkých Slovákov na celom svete. Na priecheli šaštínskej baziliky môžeme čítať veľkými písmenami napísané: Sedembolestná Panna Mária, tebe slovenská spieva krajina! Slováci z oboch strán rieky Moravy si mimoriadne obľúbili toto milostivé miesto.

Sviatok Sedembolestnej Panny Márie je v liturgickom kalendári zaznamenaný ako záväzná spomienka. Na Slovensku však, ako v jedinej krajine na svete je ustanovený za slávnosť. Po štyristo rokoch od začiatku uctievania milostivej sochy šaštínskej Panny Márie vyhlásil pápež Pavol VI.

monumentálny šaštínsky chrám za baziliku minor. Stal sa tak prvou bazilikou na Slovensku. Na žiadosť slovenských veriacich a biskupov ustanovil ten istý pápež v roku 1966 Sedembolestnú Pannu Máriu za hlavnú patrónku Slovenska. Pápež Ján Pavol II. osobne navštívil toto pútnické miesto v rámci svojej pastoračnej návštevy Slovenska v roku 1995. Už pri svojej prvej návšteve Slovenska (1990) si tento slovanský pápež pri lete vrtuľníkom z Velehradu do Bratislavy želal, aby pilot zakrúžil ponad šaštínsku baziliku a v tej chvíli v ňom dozrelo rozhodnutie, že po prilete do Bratislavy, pobožká aj slovenskú zem, čo robil iba pri prvom dotyku so zemou suverénnej krajiny. Bol to vtedy symbol a aj znak milosti.

Peter Mulík

Nielen moja osobná „prerušená pieseň“

Život je u nás naozaj plný prekvapení. A to ešte aj v tej dovolenkovej, čiže „uhorkovej“ sezóne sa dozviete čosi, o čom by sa vám ani len nesnívalo. Stalo sa aj mne a vlastne – celej mojej generácii, ktorej pripravila šokujúce prekvapenie taká inštitúcia, akou nesporne je Slovenská národná galéria. Možno ste si to aj vy, sediac pred obrazkou v tých horúcich večeroch povšimli, keď expozíciu, o ktorej bude reč, spomínali aj v spravodajstve RTVS, aj v TA 3, a to s patričným obdivom. Len my, čo sa na obdobie rokov 1948-1956 pamätáme, sme tento obdiv zdieľať nemohli. Ale poďme – po poriadku.

Socha masového vraha

Josipa Vissarionoviča Stalina dominovala tejto expozícii na nádvorí SNG na bratislavskom dunajskom nábreží. Celé to má, alebo teda malo názov Prerušená pieseň. Po meste boli aj plagáty a ja som raz nevedela, prečo tu ktosi vzkriesil starý gruzínsko-slovenský film s pôvabnou hlavnou predstaviteľkou Liou Eliavi, gruzínskou herečkou, s ktorou som dokonca robila rozhovor. Až následne som sa dozvedela, že ide o výstavu obrazov a sôch obdobia socialistického realizmu, ktorej dominuje socha Stalina, jej tvorca sa volá Peter Bán a umiestnená bola v istom období, pravdaže, v Bratislave. No, a predstavte si, niekto sa opovážil obliať jej ruky červenou farbou, čo naše masmédiá nezabudli komentovať s odsúdením a hovorkyňa polície nezabudla na obrazovke vyhlásiť, že ho budú stíhať pre poškodenie umeleckého diela! No, dožili sme sa... Ja a celá moja generácia by mu k tomu blahoželala. Lebo presne my nikdy nezabudneme, ako nám táto „prerušená pieseň“ poznačila životy...

Tu sme kedysi aj tancovali

Presne na tomto nádvorí, kde počas leta dominovali diela, oslavujúce komunizmus, mala svoju záhradu najsympatickejšia bratislavská kaviareň Taranda, kam sme ako študentky gymnázia chodili tancovať na nedeľné, popoludňajšie čaje. Po februári roku 1948 sme dotancovali a to presne zásluhou tých, ktorých tváre a postavy tu teraz vystavujú. Už som neraz napísala, aj povedala, že som z najpostihnutejšej triedy, akú si možno predstaviť, že sme azda každá druhá mali otcov za mrežami, že nám presne títo „papaľáši“ zobrali majetok, rodičov, byty aj domy, možnosti študovať, že podaktoré z nás končili v neslávne známej B-akcii kdesi v zemľankách, alebo lepších maštaliach, že... škoda pokračovať. Toto bola a navždy v nás zostala tá naša osobná „prerušená pieseň“ a keby sme žili dvesto rokov nikdy nám komunisti nevrátia to, čo práve nám, vtedy mladým, zobrali. Takže presne tu sme tancovali a aj dotancovali!

Neviem, čoho sa ešte dožijem ja i moji vrstovníci. Ale nikdy, naozaj nikdy som si nemyslela, že tu raz niekto

bude vystavovať masového vraha Stalina a stíhať toho, komu právom vytečú nervy a poleje ho červenou farbou. Nikdy! A teraz ešte niekoľko otázok:

Viete si predstaviť, že by dnes niekto vystavoval Stalina v pražských barrandovských záhradách? Ja nie! Viete si predstaviť expozíciu so sochou Hitlera pri berlínskej Brandenburskej bráne? Alebo aby sme teda boli „komunistickí“ na berlínskom Alexanderplatzí sochy, či obrazy čo len Ulbrichta, alebo Grotewohla? Tak takú fantáziu nemám. My sa tu právom rozčulujeme nad stavaním sôch Horthyho v súčasnom Maďarsku a potom propagujeme v hlavnom meste Slovenska toto? Lebo každá expozícia je súčasne aj formou propagácie, čo by vedenie SNG a jej kurátorky mali vedieť.

Za čím je nám ľúto?

Hádám len nie za tým obdobím popráv, vykonštruovaných procesov, za obdobím okrádania ľudí, za rokmi, v ktorých vážili nevinných ľudí, alebo ich ničili v uránových baniach? Prečo nám nechýba nič iné, iba propagácia tých, čo to všetko spôsobili a dnes niet toho, kto by bol za to všetko zodpovedný? Apropos:

Už ten názov – Prerušená pieseň. To je o čom? O tom, že obdobie najhnusnejšieho komunizmu je len – prerušené? A že sa aj raz vráti? A to si tu niekto aj želá? A akáže – pieseň? Tak tie roky päťdesiate minulého storočia boli všetkým, len nie piesňou, to bola tragédia obrovského rozsahu a dosahu.

Videla som mladých návštevníkov so smiechom šliapať ten trávnik, kde sme vtedy my, rovnako mladí, tancovali. Bolo mi do plaču. Povedal im tam niekto z tej SNG za čo všetko mohli a na veky budú niesť zodpovednosť tí, zobrazení na dielach socialistického realizmu? Pochybujem. Robíme besedy na školách, prednášky o hrôzach tohto obdobia a potom tu niekto v centre hlavného mesta vystavuje tých, čo sú za toto všetko zodpovední a naveky aj budú! A ešte to nazve – Prerušená pieseň?! Tak to je nehoráznosť voči tým, čo túto „pieseň“ aj zažili, aj za ňu zaplatili neraz všetkým, čím vôbec mohli.

Človek sa na tomto našom súčasnom Slovensku dožije kadečoho. Ozaj – tou červenou farbou by som ja osobne bola poliala nielen Stalina. Aj tých okolo.

Post scriptum:

Nedeľné predpoludnie v Bratislave. Socha vraha Stalina stojí pred vchodom do SNG na Štúrovom námestí, mesto je plné nemecky hovoriacich turistov. Dvaja starší ľudia z nich nechápavo krúčia hlavou a rovnako staršia Bratislavčanka im lámanou nemčinou vysvetľuje o čo ide. Hanbím sa, je mi z toho zle a pýtam sa samej seba: kde sme sa to my, všetci, vlastne dostali? Čo na to vláda, parlament, vedenie hlavného mesta? Spýtajme sa ich!

Eva Laucká

Odsúdili ho na základe listu matke

Profesor Alfred Piffel

Foto archív rodiny

Keď Biskupská konferencia Slovenska ocenila prácu architekta Alfreda Piffela za celoživotné dielo v oblasti záchrany a obnovy pamiatok vrátane obnovy Bratislavského hradu cenou Fra Angelica, všimol si to Ivan Masár z Trenčianskej Teplej a napísal nám. O tom, ako si spomína na svojho profesora, prvého dekana Fakulty architektúry a pozemného staviteľstva SVŠT v Bratislave. Masára odvieďli eštebáci rovno z posluchárne. Do Jáchymova. Profesora Piffela o niečo neskôr, na Pankrác. Profesor Piffel zomrel v roku 1972 vo veku 65 rokov. Spolu s jeho dvoma synmi Lukášom (1940) a Janom (1943) sme spomínali na vynikajúceho architekta, politického väzňa a skvelého človeka, profesora Alfreda Piffela.

Váš otec prišiel na Slovensko z Prahy s celou rodinou v roku 1947. Prečo?

Jan: V Prahe na ČVUT ho navštívili prof. Emil Belluš a Ing. arch. Martin Kusý. Na bratislavskej technike potrebovali architekta - historika dejín architektúry na obnove Fakulty architektúry Slovenskej vysokej školy technickej, pozvali otca. Urobil konkurz a prijali ho.

Spomínal niekedy na svojho študenta Ivana Masára?

Lukáš: Pravdaže. Vynikajúco kreslil, takže bol jeho obľúbencom. Pán Masár ako študent zameriaval s otcom miestnosti pri studni na Bratislavskom hrade. Je presvedčený, že z Jáchymova na Pankrác ho dostal práve náš otec, s ktorým vo väzení pracoval aj na obnove Barnabitského kláštora na Hradčanoch. Predsa len Pankrác nebol Jáchymov.

Vy si ako spomínate na svojho otca?

Jan: Bol nesmierne pracovitý. Nikdy neštudoval archeológiu, ale vlastným úsilím sa vypracoval na uznávaného experta. Mal vojenský

ALFRED PIFFEL, 1969

Přes dvacet let jsem Zuckermandel měřil a účtu k neděním jsem věru nechoval.

Já ve vězení spomínal a věřil, že nestratím se, co jsem vychoval.

Žel,

koncem baroku se dnes už nedá bloudit zbytečně stracený je mnohých domů pás !

Za všechno to nás budou jednou soudit, až zmoudří diskuze a dozrá času klas.

kartografický kurz a perfektne kreslil čo využil pri zdokumentovaní náleзов v Archeologickom ústave v Prahe. Dokonca to vyvolalo ohlas nielen doma, ale aj v Nemecku.

Aký mal vzťah k Slovensku?

Lukáš: Veľmi dobrý. Veď ho viedli ako buržoázneho nacionalistu, lebo sa vyjadril, že keď majú Česi Pražský hrad, Slováci môžu mať Bratislavský. Bacílek sa potom vyjadril, že toho, kto začal záchranu Bratislavského hradu, treba zavrieť. Tak ho zavreli.

Bratislavský hrad bol v tom čase vo veľmi zlom stave. Dokonca začiatkom 40. rokov minulého storočia sa uvažovalo o jeho zbúraní a výstavbe univerzitného mesteka. Čo ho na Bratislavskom hrade tak oslovovalo?

Lukáš: Od začiatku 50. rokov nehovoril o ničom inom, iba o hrade. Mal naštudovanú prvú monografiu hradu od Dobrosľavy Menclovej a veru bolo treba veľa úsilia, aby kompetentní pochopili, že hrad treba obnoviť, nie zbúrať. Slovenský pamiatkový ústav ho delegoval do komisie, ktorú zvolal na obhliadku hra-

Lukáš a Jan Pifflovci v uliciach Bratislavy.

Foto archív rodiny

Profesor Piffli so svojou maketou Bratislavského hradu. Foto archív rodiny

du. Uskutočnila sa 28.mája 1953. Tento dátum si treba pamätať, lebo odvtedy sa datuje záchrana Bratislavského hradu.

Jan: Do ochrany a záchrany pamiatok zapájal aj svojich študentov, čo dovtedy nebolo na fakulte architektúry bežné. Zobral ich na prechádzku mestom a oboznamoval ich so stavebnými slohmi.

Čím si pohneval režim, že ho zavreli?

Jan: Štátna bezpečnosť ho sledovala už asi od roku 1947.

Lukáš: Nemáme to hodnoverne overené, ale vyplýva to z materiálov Ústavu pamäti národa (ÚPN). Podľa nich bolo sledovanie prerušené, dokonca spis bol aj skartovaný. Potom bol naňho nasadený ďalší človek, alebo ľudia, a znovu bol spis otvorený. Iste sa našli dobrodinci, ktorým stačilo, že prišiel zo západu...

Kto a začo ho obvinil?

Jan: V kópii otcovho väzenského spisu, ktorý máme z ÚPN, nie sú žiadne doklady, ktoré by preukazovali kto a kedy ho udal. Pre svoju

otvorenosť a kritický postoj k režimu zrejme prekážal viacerým. O horlivých udavačov v tej dobe nebola núdza. V súvislosti so začiatkom rekonštrukcie Bratislavského hradu, ktorá si nutne vyžadovala nemalé finančné prostriedky, sa vraj Bacílek - vtedajší prvý tajomník ÚV KSS - vyjadril pred redaktormi niektorých vtedajších médií, že „toho, kto rekonštrukciu začal, treba zavrieť“. K vypracovaniu obžaloby potom už stačilo málo.

Lukáš: Bol obvinený z ohováraania spriatelenej moci, zo šírenia poplašnej správy a z pokusu o poburvanie.

A bola to pravda?

Jan: Ako sa to vezme. Otec si nedával servítku pred ústa, to je pravda. Keď sa vrátil z návštevy Sovietskeho zväzu v roku 1956, usporiadal so študentmi besedu, no a okrem iného im povedal aj také zážitky, ako: „Išiel som Kremľom a stretol som Stalinovu ženu. Nebudete veriť, vyzerá inteligentne.“ Ale ako dôkaz proti otcovi použili zaba-

vený list pre matku. Po návšteve Chruščova jej napríklad napísal, že ten Chruščov sa na Slovensku vôbec nepáčil, vraj vyzeral ako sedliak, ktorý nevie čítať ani písať. Zdôveril sa jej, že „s našim národným hospodárstvom to ide rapídne dolu vodou, dostávame sa do strašného chaosu, najhoršie však je, že ten komunistický experiment si odnesie celý národ“. Okrem toho nechal v liste pozdravovať susedov a známych, z čoho obžaloba usúdila, že ich jeho matka s listom oboznámi. Tá ale list nikdy nedostala. No, na jeho základe vypracovali na otca obžalobu a napokon ho aj odsúdili na dva a pol roka väzenia.

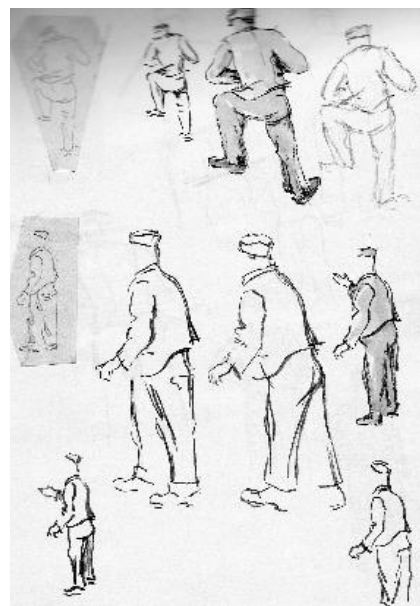
A vy ho máte z ÚPN?

Jan: Áno. Jeho kópia je súčasťou väzenského spisu.

Spomínate si na ten moment, keď ho Štátna bezpečnosť zaistila?

Jan: Nie, neboli sme doma. Zrejme to tak naplánovali. Príkaz na zadržanie má dátum 6. augusta 1957. Otec bol vtedy na školení vysokoškolských pedagógov. Vrátil sa 8. augusta večer a 9. augusta o piatej ráno u nás zazvonili. Otec bol doma sám, predstavili sa dvaja páni ako štátna bezpečnosť, chceme sa s vami porozprávať o hrade, tu je povolenie k domovej prehliadke a už to začalo. Hneď ho zobrali.

Eva Hromjáková

Alfred Piffli: Štúdia muklov

Náš zápas o kresťanské hodnoty

(1)

V roku 1979 vyšla vo vydavateľstve Mladá fronta knižka Vesmír od astrofyzikov Grygar, Horský, Mayer. Všetci boli členmi Astronomického ústavu Československej akadémie vied. V knižke dokazovali vznik vesmíru veľkým treskom (Big Bang). V knihe uvádzaná teória o vzniku a vývoji vesmíru dokazovala, že vesmír vznikol veľkým výbuchom pred približne 18-timi miliardami rokov. Pred vznikom vesmíru nejstvoval čas ani priestor. K tejto teórii sa po druhej svetovej vojne priklonila väčšina astrofyzikov tak na Západe ako aj Východe. Tiež pápež Pius XII. vo svojom prejave na zasadnutí Pápežskej vedeckej akadémie v roku 1950. Táto teória vo svojich dôsledkoch vedie k uznaniu existencie nehmotnej, večnej, všemocnej Bytosti, ako Tvorcovi vesmíru a všetkého v ňom. Vráťme ľudských bytostí.

Teória big-bangu vyvracia naivné, dôkazmi nepodložené domnienky, ktoré sú obsahom materialistickej ateistickej filozofie o večnosti hmoty, že sa sama náhodne rozvíja, že niet Boha, posmrtného života, náboženstvo je klam, ópium ľudstva, slúži kapitalizmu. A preto treba náboženstvo likvidovať. Materialistický ateizmus – základ marxleninského svetonázoru – bol zakotvený v československej ústave (čl.16 a 24). Kritika bola neprípustná, hodnotila sa ako trestný čin. Veľmi vážny. V mene tohto tzv. vedeckého svetonázoru viedol sa neúprosný, nezmieriteľný protináboženský boj. Po prečítaní knihy Vesmír sme radostne konštatovali, že my, kresťania v ČSR máme teraz k dispozícii presvedčivý prírodovedecký dôkaz o existencii Boha. Považovali sme za mravný príkaz použiť ho na dosiahnutie pravdy a spravodlivosti v našej vlasti.

Lebo lživá protináboženská propaganda a všestranný boj proti náboženstvu spôsobili našim občanom, veriacim aj neveriacim, nedeťeré mravné, zdravotné, hmotné aj spoločenské škody. Lož a násilie ničili našu spoločnosť. Aj celý socialistický systém. Urobili sme stručný výťah z knihy Vesmír s nadpisom: Socialistický prírodovedec pripúšťa stvorenie sveta.

Mlčali aj biskupi

26. januára 1981 vycestovali sme dvaja do Banskej Bystrice na Biskupský úrad. Knihu aj výťah z nej sme predložili biskupovi, ktorý bol predsedom Zboru ordinárov Slovenska. Poprosili sme ho, aby v spolupráci s ostatnými ordinármi vypracovali memorandum pre predsedníctvo vlády a ÚV KSČ. Memorandum malo obsahovať požiadavku, aby na základe uznávanej teórie big-bang o vzniku vesmíru, zrovnoprávnil sa kresťanský svetonázor s marxistickým a aby sa v dôsledku novej skutočnosti ukončil protináboženský boj v ČSFR. Biskup sľúbil, že bude konať. V marci nám oznámil, že jeho priatelia, od-

borníci z astrofyziky v SAV považujú novú teóriu za nedostatočnú pre memorandum.

Začiatkom mája 1981 sme pricestovali do Biskupského úradu v Nitre. Pán biskup mal knihu na stole a už aj preštudovanú. Pán biskup súhlasil, že kniha Vesmír podáva výborný dôkaz a že vznikla jedinečná príležitosť pre príslušné memorandum. Ale, nemá sa o koho oprieť. V Nitre sa vraj nedá nikomu dôverovať. Pochopili sme, že tým myslí aj spolupracovníkov v biskupskom úrade. Smutní sme sa porúčali.

Potom sme text výťahu z knihy poslali všetkým biskupským úradom na Slovensku. Prišla nečakaná ozvena. 26. mája 1981 pricestoval do Žiaru nad Hronom môj švager F. Očenáš, správca fary v Jacovciach neďaleko Topoľčian. Prosil ma, aby sa už prestali písať protestné listy, lebo pre moju činnosť má problémy. Hrozia mu odňatím štátneho súhlasu. Čiže vyhadzov a navyše, sledujú našu činnosť.

Sledovali nás

3. júna, po návrate z práce, som zistil, že sme mali v byte tajnú návštevu. Bytovú prehliadku bez našej prítomnosti. To nás pribrzdilo. Ale nemohli sme mlčať.

V septembri 1981 sme zaslali list Ing. Bohumírovi Kvasničkovi, CSc., pracovníkovi Ústavu vedeckého ateizmu SAV v Bratislave. Reagovali sme ním na jeho článok v časopise Ateizmus „Ježiš na obrazovke“. Napísal, že Ježiš Kristus je vymyslená bytosť – mýtus. V liste sme zdôraznili, že predsa jestvujú historické dôkazy o skutočnom Ježišovi Kristovi. Na štrnástich stranách sme uviedli dôkazy o existencii Ježiša Krista. V závere sme napísali: „Šľachetné učenie Ježiša Krista o láske Boha a láske ľudí položilo pevné základy pre trvalý mravný a sociálny rozvoj človeka a ľudskej spoločnosti. Takže domnienky o tzv. mýte sú pomýlené, naivné a škodlivé. Veď kresťanské učenie o rovnosti, slobode, bratstve všetkých ľudí bolo prameňom, z ktorého čerpali všetky pokrokové aj socialistické filozofie. Napriek tomu ateistický protináboženský bojovníci nás, kresťanov, utláčajú, a spôsobujú nám mnoho krívd a utrpenia. Bezbožnícka výchova mládeže prináša veľké škodlivé následky pre celú našu socialistickú spoločnosť. V priebehu dvoch tisícročí účinkovania kresťanstva dozrievali národy a štáty. Žiaľ, protikresťanské sily prenikli do vedenia štátov. Vyvolali prvú aj druhú svetovú vojnu. Sto miliónov ľudských obetí, strašné utrpenie, zúrivé ničenie duchovných a materiálnych hodnôt, poníženie ľudstva do surového bahna zvieracieho ošľau. To je práca Zlého Ducha na zničenie Božieho diela. Je našou povinnosťou účinne pracovať pre pravdu a spravodlivosť.“

(Pokračovanie v

Július Homola

Odsúdení na 5 až 10 rokov

Bako Jozef, narodený 14.3.1927, odsúdený 1.9.1953 na 6 rokov, velezrada, Lehota

Blizman Ján, narodený 11.7.1911, odsúdený 24.9.1954 na 5 rokov, velezrada, Vítaz

Cipka Vojtech, narodený 27.6.1904, odsúdený 16.9.1950 na 8 rokov, vojenská zrada, Bánovce nad Bebravou

Danko Imrich, narodený 18.4.1923, odsúdený 11.9.1952 na 8 rokov, velezrada, Bratislava

Dvorecká Nora, narodená 21.2.1925, odsúdená 29.9.1952 na 8 rokov, vyzvedačstvo, Žilina

Fleischer Pavol, narodený 29.6.1914, odsúdený 22.9.1954 na 9 rokov, sabotáž, Dolný Smokovec

Jajcaj Ondrej, narodený 23.4.1923, odsúdený 14.9.1950 na 5 rokov, príprava úkladov, Bratislava

Jakab František, narodený 18.7.1917, odsúdený 10.9.1958 na 6 rokov, Bajč

Jakab Vojtech, narodený 17.3.1924, odsúdený 10.9.1958 na 6 rokov, Pribeta

Kopecký Jozef, 7.7.1923, odsúdený, 16.9.1950 na 6 rokov, zrada štátneho tajomstva, Bratislava

Kopúnek Ján, narodený 17.7.1930, odsúdený 9.9.1949 na 5 rokov, Dolná Krupá

Korytiak Ján, narodený 23.4.1925, odsúdený 29.9.1949 na 5 rokov, velezrada, Brezno- Rohozná

Kováč František, narodený 14.8.1930, odsúdený 6.9.1950 na 8 rokov

Kubík František, narodený 14.8.1930, odsúdený 6.9.1950 na 8 rokov, Námestovo

Levický Anton, narodený 25.2.1926, odsúdený 27.9.1950 na 8 rokov, velezrada, Bratislava

Matejčíková (Luptáková) Mária, narodená 26.3.1931, odsúdená 9.9.1952 na 5 rokov, velezrada, Banská Bystrica

Matiašovský Michal, narodený 26.4.1921, odsúdený 22.9.1961 na 7 rokov, vyzvedačstvo, Pezinok

Miča Jaroslav, narodený 11.9.1915, odsúdený 22.9.1954 na 5 rokov, sabotáž, Veľký Šariš

Alfred Piffli: Pracovná pauza

Mikloš Jozef, narodený 27.6.1935, odsúdený 30.9.1957 na 6 rokov, vyzvedačstvo, Nitra

Mikloš Štefan, narodený 12.8.1936, odsúdený 30.9.1957 na 7 rokov, vyzvedačstvo, Dolné Krškany

Mojtová Anna, narodená 7.6.1917, odsúdená 14.9.1954 na 8 rokov, velezrada, Nitra

Pavílek Peter, narodený 21.6.1912, odsúdený 2.9.1955 na 6 rokov, Báb

Petraško Andrej, narodený 1.12.1921, odsúdený 30.9.1957 na 7 rokov, velezrada, poburovanie proti republike, Prešov

Pokorný Jaroslav, narodený 17.12.1920, odsúdený 12.9.1959 na 6 rokov, rozkrádanie a poškodzovanie národného majetku a majetku ľudových družstiev, Skalica

Pour Jaroslav, odsúdený 12. 9. 1958 na 5 rokov, opustenie republiky, odsúdený 21. 7. 1955 na 2 roky, odsúdený 12. 1. 1955 na 6 mesiacov, Skalica

Príbelský Ján, narodený 26.8.1937, odsúdený 18.9.1987 na 6 rokov, falšovanie a pozmeňovanie peňazí, Bratislava

Procházka Jozef, narodený 8.2.1934, odsúdený 10.9.1952 na 8 rokov, velezrada, Tisovec

Repka Gejza, narodený 13.2.1925,

odsúdený 19.9.1951 na 8 rokov, velezrada, Trenčianska Teplá

Schmidtová Elena, narodená 3.5.1924, odsúdená 30.9.1954 na 5, 5 roka, velezrada, Bratislava

Škrabák Jozef, narodený 28.11.1925, odsúdený 29.9.1950 na 5 rokov, vyzvedačstvo, Trnava

Tomeček František, narodený 11.1.1923, odsúdený 9.9.1952 na 8 rokov, velezrada, Bratislava

Tomečková Anna Mária, narodená 27.7.1924, odsúdená 9.9.1952 na 8 rokov, velezrada, Bratislava

Vladimír Mikuláš, narodený 21.3.1915, odsúdený 3.9.1954 na 5 rokov, velezrada, Bardejov

Vrabec Vladimír, narodený 1.10.1936, odsúdený 12.9.1957 na 7 rokov, spolčenie na zbehnutie, rozkrádanie a poškodzovanie národného majetku a majetku ľudových družstiev, nedovolené ozbrojovanie, Turany

Zaujec Viliam, narodený 23.7.1924, odsúdený 10.9.1952 na 8 rokov, vyzvedačstvo, Dolná Mariková

Zvara Juraj, narodený 10.4.1926, odsúdený 3.9.1957 na 8 rokov, vyzvedačstvo, Bratislava.

Hríb nejedlý, hotová otrava

Do redakcie nám poslal list člen našej organizácie Július Homola. Je adresovaný vtedajšiemu šéfredaktorovi týždenníka Domino fórum Štefanovi Hríbovi a má dátum december 2003. Štefan Hríb dostáva značný priestor v médiách. Najmä v RTVS prostredníctvom relácie Lampa nápadne preferuje kňazov so svojším postojom voči cirkevnej hierarchii. Ostatne sa zastal dnes už bývalého arcibiskupa Róberta Bezáka. Štefan Hríb je členom Cirkvi bratskej, odmietajúcej primát pápeža, takže neposlušní kňazi tvoria ideálny „materiál“ do jeho diskusií. Bývalí politickí väzni zo Žiaru nad Hronom už v roku 2003 odmietli zákerné, bezzásadové konanie tohto novinára. Ved' posúd'me:

„Pán šéfredaktor, v Katolíckych novinách z 23. novembra t.r. ste uverejnili inzerát. Vyzývate v ňom čitateľov KN, aby si predplatili Váš týždenník. Pre čitateľov KN zvýhodnené predplatné. Hlásite sa ku slobode, pravde, zodpovednosti. To sú krásne a silné slová. Treba ich uskutočňovať. Ale Vy si protirečíte. Neuznávate Slovákov za národ. Tak ste sa vyjadrili 29. novembra t.r. v relácii STV 1 „Večer Milana Markoviča“. Neuznávate objektívnu pravdu, že Slováci sú národ. Teda staviate sa proti pravde a spravodlivosti.

Ste šéfredaktor. Mali by ste vedieť, že Preambula Ústavy SR sa začína vetou: „My, národ slovenský...“ Všetky okolité národy a štáty nás uznávajú, iba Vy nie. Vy ako vzdelaný a známy novinár iste poznáte známu definíciu o národe. „Národ je historicky vzniknutá forma spoločenstva ľudí. Národ charakterizujú spoločné materiálne životné podmienky: územie a ekonomický život, spoločný jazyk, národná svojprávná kultúra. A vedomie vlastnej existencie ako národa s pocitom príslušnosti k nemu. (Filozofický slovník, Pravda Bratislava 1974, str. 352 a Malý encyklope-

Alfred Piffli: Zmrznutí mukli

dický slovník, Académia Praha 1972, str. 759.)

Podľa posledných údajov Slovenského štatistického úradu hlási sa za príslušníkov slovenského národa okolo 4,5 milióna občanov Slovenskej republiky. Teda všetky podmienky pre jestvovanie a uznanie nášho národa sú splnené. Vy však túto reálnu pravdu popierate. Prečo ste zaujatý voči vlastnému národu? Alebo Vy nie ste Slovák? Konáte síce slobodne, ale nezodpovedne. V Domine je takých slobodných nezodpovedností mnoho. Tak napr. v č. 48/26. november t.r. na str. 16 sa ironizuje prejav – mravný a zodpovedný prejav kardinála Trujilla (predseda Pápežskej rady pre rodinu). Na str. 20 sú tzv. „umelecké“ zvrátené akty ľudských pohlavných údov. V krátkom liste nie je možné vymenovať všetky nezodpovedné, nemravné články, ktoré boli uverejnené v Domine. Nedá sa zabudnúť na nehorázný útok na arcibiskupa Jána Sokola v beštiálnom článku „Sedí Sokol na javori“ v Domine z 28. marca 1997. Článok napísal Martin Klein. Zvrhlosť obsiahnutú v tomto lživom článku neboli by si dovolili uverejniť ani marxistickí ateisti v rokoch totality. Arcibiskup verejne kritizoval nemravný film a jeho nemravnú reklamu. Bola to povinnosť arcibiskupa, zodpovednosť

kňaza, človeka, občana: chrániť mravnosť našich občanov. To ale Martina Kleina rozčúlilo do nepričetnosti a napísal surový nenávistný článok proti arcibiskupovi. Ponižuje ho a očierňuje. Pán arcibiskup – dobromyseľný ľudomil – odmietal sa brániť proti očividným nenávistným lžiam chorého – duševne chorého autora článku. A keď na podnety niekoľkých organizácií hrozilo M.K. odsúdenie na státisícový peňažný trest, pán arcibiskup vyhlásil, že autorovi článku odpúšťa a modlí sa za neho.

Vinníkovi hrozil trest podľa paragrafu 198 Trestného zákona za trestný čin hanobenia národa, rasy a presvedčenia. Počas vyšetrovania sa bránil M.K. ako malý sprostý chlapec, že on nechcel, že on nevedel, že veľmi ľutuje, že ved' on nie je proti veriacim a cirkvi, že jeho matka počas vojny „vstúpila do katolíckej cirkvi, aby sa vyhla deportácii. Istý slušný farár ju zapísal do zoznamu pokrstených“. (Koniec citátu zápisnice). Z uvedeného textu vyplýva, že katolícki kňazi zachraňovali ľudí a niektorí potomkovia zachránených sa takto „odvďačujú“.

Takže, pán šéfredaktor, neveríme Vám, neveríme Vašej krásnej reklame. Sloboda, pravda, zodpovednosť? Obsah časopisu a Vy sám svedčíte o opaku.

PRIPOMÍNAME SI

V septembri si pripomíname významné životné jubileum týchto našich členov a priaznivcov. Spomínáme aj na tých, ktorí sa tejto slávnosti nedožili.

45 rokov

Durajová Beáta, Bziny 12.9.1967
Hojová Miriam, Hlohovec 11.9.1967

60 rokov

Mgr.Šúň Stanislav, Diviacka Nová Ves 23.9.1952

65 rokov

Dečo Jozef, Bratislava 24.9.1947
Feketová Jana, Pezinok 21.9.1947
Miháliková Mária, Voznica 7.9.1947

70 rokov

Špánik Igor, Bratislava 27.9.1942
Jakubčáková Anna, Košice 24.9.1942

75 rokov

Kvantová Ľudmila, Hlohovec 8.9.1937
Langová Mária, Vrádište 24.9.1937
Cigánková Anna, Borský Sv.Mikuláš 29.9.1937

Odložilová Marta, Partizánske 9.9.1937

Mgr.Hagarová Vlasta, Bojnice 30.9.1937

81 rokov

Blecha Štefan, Bratislava 24.9.1931
Dammová Marta, Bratislava 5.9.1931
Labudová Mária, Hrabušice 5.9.1931
Blažíček Ervín, Malacky 28.9.1931
Pisoň Jozef, Veľké Borové 12.9.1931

Hatala Ľubomír, Prievidza 23.9.1931
Suchánková Terézia, Ladomerská Vieska 2.9.1931

82 rokov

Kalafut František, Bratislava 12.9.1930

84 rokov

Gavenda Miroslav, Trenčín-Opatová 18.9.1928

85 rokov

Mikláš Štefan, Pezinok 18.9.1927
Múcska Andrej, Veľké Uľany 5.9.1927
Bohunická Sidónia, Bánovce nad Bebravou 26.9.1927

86 rokov

Školník Ján, Poltár 24.9.1926

88 rokov

Reichbauerová Melánia, Pezinok 10.9.1924

Kurtová Margita, Trnava 19.9.1924

89 rokov

Hakelová Lýdia, Bratislava 17.9.1923
Dobišová Mária, Banská Bystrica 8.9.1923

Mišút Ladislav, Veľké Rovné 28.9.1923

91 rokov

Križanová Anna, Bohdanovce nad Trnavou 22.9.1921
Povážsky Anton, Kvačany 25.9.1921

92 rokov

Schvacho Ladislav, USA 21.9.1920

93 rokov

Jurkemiková Mária, Stupné 19.9.1919

Ústredie a redakcia jubilantom srdečne blahoželajú.

JUBILEUM

Jubilantka **Helenka Dvornáková** (na snímke vľavo) oslávila 19. augusta tohto roku deväťdesiatku. Za celú okresnú pobočku PV ZPKO v Žiari nad Hronom jej ku krásnemu životnému jubileu popriali veľa zdravia, šťastia, lásky a všetkého, čo robí život šťastným a krásnym predsedníčka organizácie Margita Zimanová (na snímke vpravo). (mz)

Surová Anna, Ľubochňa 3 EUR
Filová Marta, Žilina 18 EUR
Dičer Jozef, Močenok 3 EUR
Gažák Ľubomír, Nová Dubnica 50 EUR
Homola Július Ing., Topoľčianky 3 EUR
Daňo Štefan, Slávnica 10 EUR
Suchá Magda, USA 100 USD

Darcom vyslovujeme úprimné poďakovanie.

ROZLÚČILI SME SA

† Vo veku 81 rokov, zomrel 2.júla 2012 dlhoročný člen Regionálnej pobočky PV ZPKO v Nitre **Július VÔROŠ**. Poslednej rozlúčky, ktorá sa konala 6. júla 2012 na cintoríne v Drážovciach sa zúčastnili členovia regionálnej pobočky PV ZPKO.

† Vo veku nedožitých 84 rokov, zomrel 4. júla 2012 dlhoročný člen a funkcionár PV ZPKO **Emil KANIS**. Posledná rozlúčka so zosnulým sa konala 10. júla 2012 v bratislavskom krematóriu. Zúčastnil sa jej predseda Mestskej organizácie PV ZPKO Peter Bielik.

† Vo veku 86 rokov, zomrel 15. júla 2012 zakladajúci člen Regionálnej pobočky PV ZPKO Bratislava-okolie a jej dlhoročný aktívny člen **Augustín STRAŠIFTÁK**. Posledná rozlúčka so zosnulým sa konala 17. júla 2012 na cintoríne v Šenkviaciach. Pamiatku zosnulého si uctili kyticou kvetov predseda Anton Malacký a nie-

koľko členov predsedníctva regionálnej pobočky.

† Vo veku 88 rokov, zomrel 3.8.2012 zkladajúci člen organizácie politických väzňov v Levoči, dlhoročný funkcionár Regionálnej pobočky PV ZPKO v Spišskej Novej vsi – Levoči a neúnavný obranca práv politických väzňov **Martin HRITZ**. Posledná rozlúčka so zosnulým sa konala 6.augusta 2012 v Dome nádeje na mestskom cintoríne v Levoči.

† Vo veku 85 rokov, zomrel 7.augusta 2012 člen Regionálnej pobočky PV ZPKO v Spišskej Novej Vsi – Levoči **Juraj EBERGÉNYI**. Posledná rozlúčka so zosnulým sa uskutočnila 9. augusta 2012 v Dome nádeje na mestskom

toročnom Svedectve č. 6.

† Vo veku 86 rokov, zomrel 20. augusta 2012 zakladajúci člen Regionálnej pobočky PV ZPKO v Topoľčanoch **Ján MACKO**. Posledná rozlúčka so zosnulým sa konala 22. augusta

Z p r á v a.

Odvod brancov v okrese Bratislava - okolie.

Od 21.9. do 29.9.1956 prebiehali v okrese Bratislava - okolie odvody brancov, ročník 1936-1937. Na týchto odvodoch odvodná komisia prevádzala pohovory za účelom zistenia ideologickej a politickej vyspelosti brancov.

Pri pohovoroch s jednotlivými brancami bolo zistené, že ich politická úroveň je veľmi nízka. Väčšina brancov nemá najzákladnejší prehľad o politickej a hospodárskej situácii v ČSR a tým menej o situácii medzinárodnej. Vyskytli sa prípady, že branci z Čunova, Jaroviec, Podunajských Biskupíc a Marianky nevedeli ani to, kto je prezidentom našej republiky. Niektorí z brancov majú voči nášmu zriadeniu pomýlené názory. Napr. Anton Š č e p a n z Vysokej pri Morave sa otvorene staval proti niektorým uzneseniam strany a vlády, na druhej strane však schvaloval rezolúciu vysokoškolákov, pričom odsudzoval ČSM, že robí pod komandom. Poznamenal, že mladí ľudia sú do ČSM nútení vstupovať, avšak takú organizáciu ako napr. bol Skaut zakázali.

Okrem uvedených nedostatkov bol pri odvodoch zistený veľký počet nemocných najmä v obciach Dev. Nová Ves, Bernolákovo, Čunovo a Stupava, kde takmer 40 % brancov nebolo odvedených pre rôzne nemoce.

Vzhľadom na uvedené poznatky dá sa usúdiť, že výchove mládeže v obciach sa venuje malá pozornosť, zvlášť zo strany miestnych organizácií ČSM, čo potvrdzuje i tá skutočnosť, že slabá politická a ideologická úroveň sa zvlášť prejavuje u tých brancov, ktorí pracujú v poľnohospodárstve. Taktiež sa venuje slabá pozornosť zdravotnému stavu mládeže na dedine.

Bratislava dňa 4. októbra 1956.